

# Factsheet: NLGW0003

## Zand Rijn-Oost

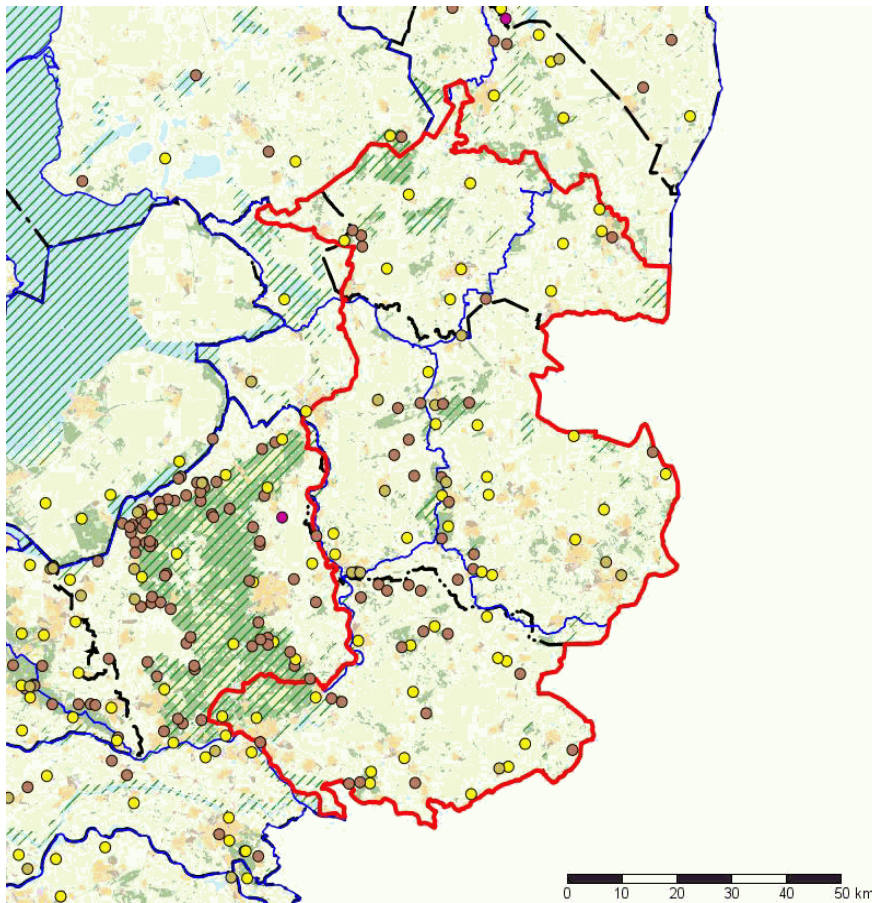
-DISCLAIMER-

De informatie die in deze factsheet wordt weergegeven is bijgewerkt tot en met 25 april 2014. Deze factsheet dient gezien te worden als een werkversie ten behoeve van het opstellen van het Stroomgebiedbeheerplan 2015 en de daaraan gerelateerde waterplannen. Hoewel waterbeheerders en Informatiehuis Water alles in het werk gesteld hebben om de meest actuele gegevens in deze factsheet te verwerken, kan niet worden uitgesloten dat de factsheet onjuiste of onvolledige informatie bevat. Omdat de inhoud van de factsheets bestuurlijk niet is goedgekeurd, kunnen er geen rechten aan worden ontleend.

### 1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

<b>Naam:</b>	Zand Rijn-Oost	<b>Code:</b> NLGW0003
<b>Deelstroomgebied:</b>	Rijn Oost	
<b>Waterbeheerder:</b>	Provincie Drenthe, Provincie Overijssel, Provincie Gelderland	
<b>Provincies:</b>	Provincie Drenthe, Provincie Overijssel, Provincie Gelderland	



KRW Waterlichaam	Zwemwaterlocatie
Provinciegrens	Winningen water voor menselijke consumptie:
Waterschapsgrens	Publieke grondwaterwinning
Gemeentegrens	Industriële grondwaterwinning
Natura2000 gebied	Overige grondwaterwinning
Schelpdierwater	Inname oppervlaktewater

## **Karakterschets:**

In Rijn Oost zijn twee grondwaterlichamen (GWL) aanwezig (zie conceptueel model 2D doorsnede). Een klein grondwaterlichaam met een afdekkend pakket (deklaag Rijn Oost) in het westen en een groter grondwaterlichaam voornamelijk bestaande uit zand in het oosten (zand Rijn-Oost). Het hoogste punt ligt op NAP+ 70,00 m, het laagste op NAP - 2.00m. Het gebied stroomt af van oost naar west en voert af op de randmeren.

Het grondwaterlichaam zand Rijn oost heeft een oppervlak van 6141km<sup>2</sup> waarvan 2792 in de provincie Overijssel, 1808 km<sup>2</sup> in de provincie Gelderland en 1527 km<sup>2</sup> in de provincie Drenthe.

Het GWL heeft een gemiddelde dikte van 150 m, bestaat uit 1 tot 3 watervoerende pakketten en heeft een volume van 921 km<sup>3</sup>.

Dit GWL strekt zich uit van de oostelijke bekkenrand tot de Veluwe stuwwal in het westen, de Rijnvallei in het zuiden en het centrum van het Drents Plateau in het noorden. Het grondwater in zandige watervoerende pakketten is afkomstig van neerslag op de hogere zandgronden. Het komt aan de oppervlakte in lager gelegen gebieden waar het beeksystemen voedt.

Van het GWL zijn twee conceptuele modellen gemaakt in 3D met daarin de grondwaterstroming en de opbouw van de ondergrond. Hieronder worden beide modellen beschreven.

### Conceptueel model deelgebied Drenthe

De bodem van Drenthe heeft sterke invloed ondervonden van glaciële verschijnselen gedurende het Pleistoceen. Gletsjerstromen hebben diepe dalen uitgeschuurd die in latere perioden grotendeels gevuld zijn met meestal slecht doorlatende sedimenten (potklei, klei en leemlagen). De bodem van de hogere gebieden tussen de beekdalen bevat vaak op geringe diepte een laag keileem. Dit betekent dat, in grote delen van Drenthe, slecht doorlatende lagen aanwezig zijn op een diepte van een of enkele meters onder maaiveld. De indringing van het neerslagoverschot gaat daardoor moeilijk, een deel van het neerslagoverschot stroomt af door ondiepe lagen. Oppervlakkige afvoer treedt ook thans nog op waar ondiep slecht doorlatende lagen aanwezig zijn (keileem). De aanvulling van het grondwater onder de afdekkende lagen is relatief gering. Het diepe grondwater heeft een ouderdom van honderden jaren. De afstroming van de beken is in zuidwestelijke richting.

### Conceptueel model deelgebied Twente, Achterhoek

Een klein gebied in het zuidoosten maakt deel uit van de stuwwallen van de Veluwe en het IJsseldal. Het grondwater is van goede kwaliteit door de overwegend natuurlijke vegetatie op de Veluwe. Het stroomt in oostelijke richting naar het voormalige glaciële bekken in het IJsseldal dat op veel plaatsen gevuld is met vrijwel ondoorlatende glaciële kleilagen. Het grondwater van de Veluwe stroomt deels onder dit dal door en kwelt in Salland en de Achterhoek weer op.

Ook in Salland en de Achterhoek is een langgerekte strook met stuwwallen aanwezig waar een goede kwaliteit grondwater ontstaat (en is ontstaan) dat naar weerszijden afstroomt. Overigens is het landglooiend en doorsneden door beekdalen. Het grondwater stroomt door relatief dunne aquifers en de kwaliteit ervan ondervindt sterke invloed van de landbouw in het gebied.

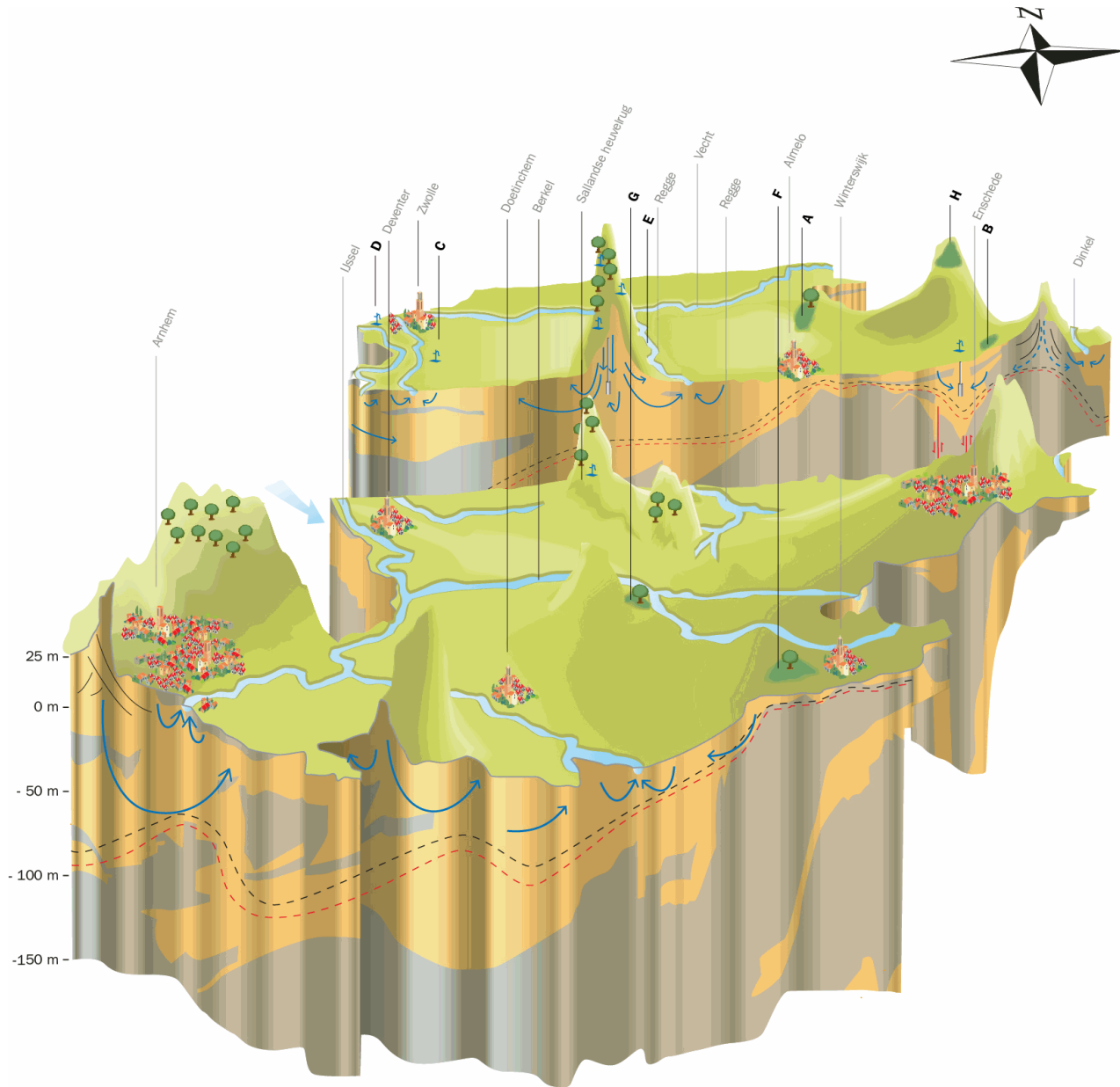
De zandlagen onder Twente en het Oost-Gelders Plateau in de grensstreek met Duitsland zijn soms niet meer dan enkele meters dik. Daaronder liggen tientallen meters dikke Tertiaire kleilagen. Op plaatsen met voormalige glaciële dalen, zoals het dal van de Dinkel, zijn de zandlagen dikker en daar is winning van grondwater mogelijk. Het grondwater in de diepere zandlagen onder de deklaag in de Kop van Overijssel is brak op relatief grote diepte, maar vaak nog wel geschikt voor (relatief kleine) onttrekkingen. Het GWL bevat aquatische of terrestrische ecosystemen die afhankelijk zijn van het grondwater.

In het gebied komen 35 Natura2000 gebieden voor waarvan ongeveer 25 grondwaterafhankelijk. Op 48 locaties wordt grondwater en onttrokken ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening.

De opbouw van de Nederlandse ondergrond wordt uitgebreid beschreven en onderhouden in een REgionaal Geohydrologisch InformatieSysteem (REGIS). Zowel de verbreiding van de diverse lagen als ook de geohydrologische karakteristieken zijn daarin opgenomen.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van het grondwaterlichaam met aanvullende gegevens over de belasting, de monitoring en de toestand wordt verwezen naar het ambtelijk Technisch achtergronddocument Rijn-Oost en Rijn-Midden (2014).

# Conceptueel Model:

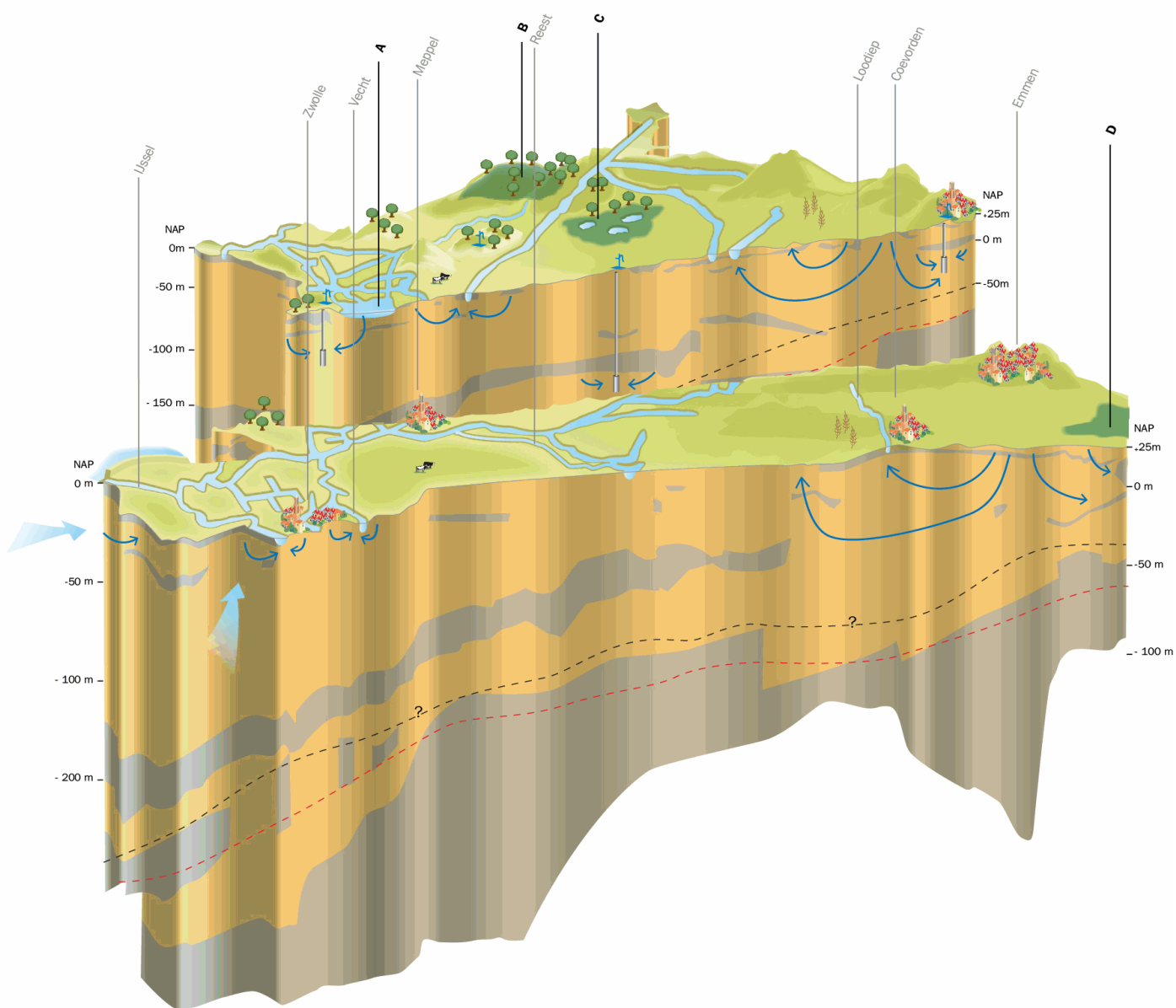


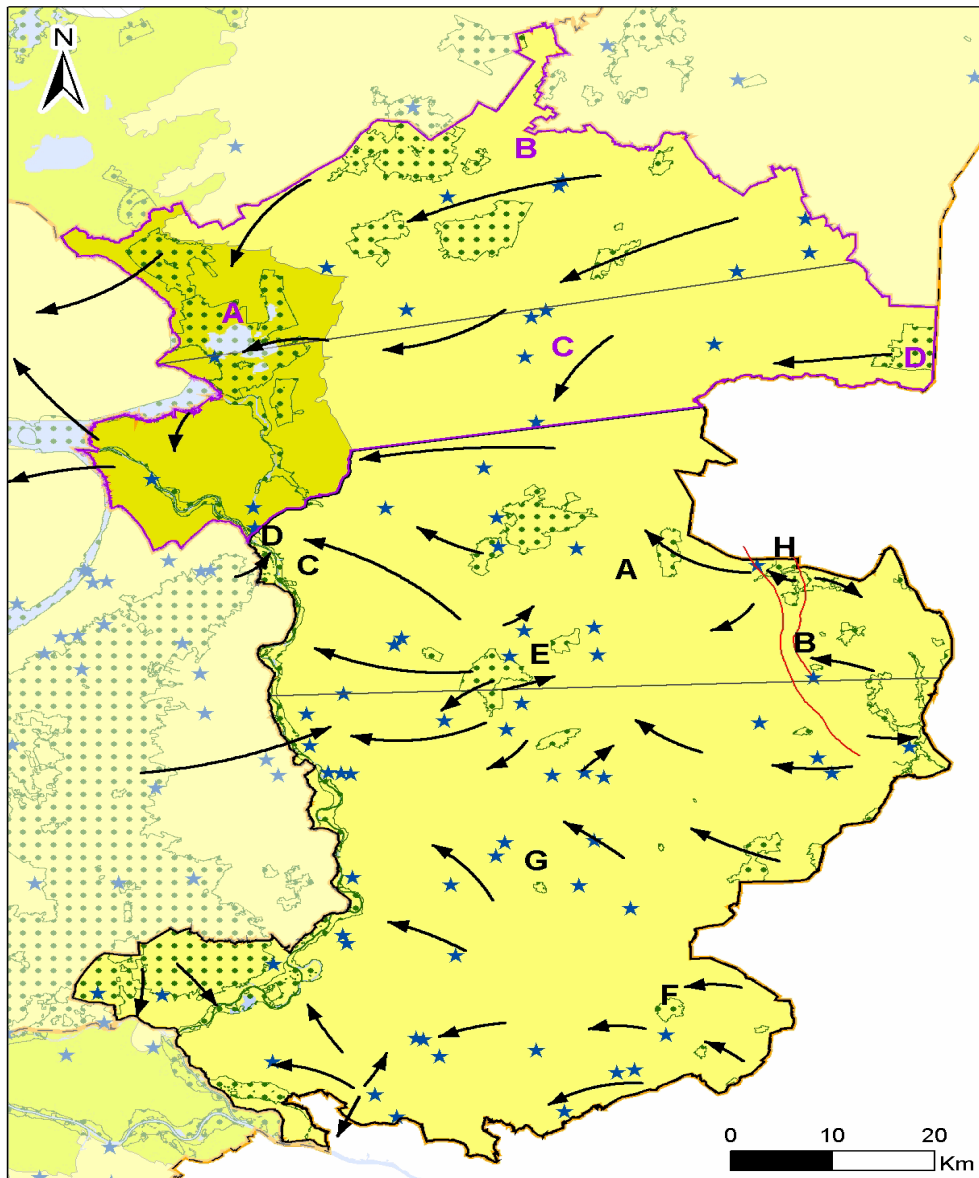
- Grondwateronttrekking
- Stedelijk gebied
- Natuurgebied
- Bos

- Watervoerende pakketten
- Scheidende lagen
- Stuwwal
- Breuk
- Grondwaterstroming (zoet)
- 150 mg/l zoet-brakgrens
- 1500 mg/l brak-zoutgrens
- Regionale grondwaterstroming (zoet)

**Deltares**  
Enabling Delta Life

**rivm**  
Rijksinstituut  
voor Volksgezondheid  
en Milieu





## Rijn-Oost

NLGW0003 - Zand Rijn-Oost  
 NLGW0010 - Deklaag Rijn-Oost

### Legenda

- ★ grondwateronttrekking (drinkwater- en industriële winningen)
- regionale grondwaterstromingen
- breuk
- natura 2000 (op land)
- rijkswateren
- stroomgebieden
- A,B,... Locatie detailschetsen (blok noord)
- A,B,... Locatie detailschetsen (blok zuid)

### Conceptuele modellen

- begrenzing blok noord
- begrenzing blok zuid
- doorsneden

### Grondwaterlichamen

- zand met deklaag - NLGW0010
- (dek)zand - NLGW0003

## Beschermde gebieden:

### - Habitatrichtlijn

Aamsveen (NL\_HAB\_55), Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek (NL\_HAB\_47), Bargerveen (NL\_HAB\_33), Bekendelle (NL\_HAB\_63), Bergvennen & Brecklenkampse Veld (NL\_HAB\_46), Boddenbroek (NL\_HAB\_52), Boetelerveld (NL\_HAB\_41), Borkeld (NL\_HAB\_44), Buurserzand & Haaksbergerveen (NL\_HAB\_53), Dinkelland (NL\_HAB\_49), Drents-Friese Wold & Leggelderveld (NL\_HAB\_27), Dwingelderveld (NL\_HAB\_30), Elperstroomgebied (NL\_HAB\_28), Engbertsdijksvenen (NL\_HAB\_40), Fochteloërveen (NL\_HAB\_23), Havelte-Oost (NL\_HAB\_29), Korenburgerveen (NL\_HAB\_61), Landgoederen Oldenzaal (NL\_HAB\_50), Lemselermaten (NL\_HAB\_48), Lonnekermeer (NL\_HAB\_51), Mantingerzand (NL\_HAB\_32), Springendal & Dal van de Mosbeek (NL\_HAB\_45), Stelkampsveld (NL\_HAB\_60), Vecht- en Beneden-Reggegebied (NL\_HAB\_39), Veluwe (NL\_HAB\_57), Weerribben (NL\_HAB\_34), Wierdense Veld (NL\_HAB\_43), Willinks Weust (NL\_HAB\_62), Witte Veen (NL\_HAB\_54), Witterveld (NL\_HAB\_24), Wooldse Veen (NL\_HAB\_64)

## 2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

In dit onderdeel worden de belangrijkste belastingen en effecten van menselijke activiteiten benoemd.

Onderscheiden worden hier de volgende klassen:

- Zeer belangrijk - de belasting leidt tot een slechte toestand op één van de testen.
- Belangrijk - de belasting is een risico en kan leiden tot een slechte toestand in de toekomst.

### Puntbronnen

Type bron	Toelichting	Beoordeling
overige puntbronnen	<p>- Door de bevoegde overheden zijn op 1 juli 2013 in totaal 214 spoedlocaties vanwege verspreidingsrisico gemeld (Midterm review 2013 Bodemconvenant) onderverdeeld in 44 locaties in Gelderland, 55 in Drenthe en 115 in Overijssel.</p> <p>Daarnaast komen er puntbronnen voor in de omgeving van kwetsbare objecten (opgenomen in de Signaleringslijst) waarvan onduidelijk in hoeverre ze risico opleveren voor het grondwater.</p>	Belangrijk

### Diffuse bronnen

Type bron	Toelichting	Beoordeling
van landbouwgronden	<p>- Belasting van grondwaterlichamen door gewasbeschermingsmiddelen. Toelichting: Zie Alterra-rapport 2447.</p> <p>De uitspoelingsvracht is hoger dan gemiddeld. De gewasbeschermingsmiddelen met het hoogste uitspoelingsrisico zijn: fluroxypyr, terbutylazin, bentazon, en dicamba. De stoffen bentazon en glyfosaat zijn in 2 filters (4%) aangetroffen boven de norm en de stoffen bromacil, chloradizon, diuron, ethofumesaat, MCPP en triadimenol zijn in 1 filter (2%) aangetroffen boven de norm. In de diepe filters zijn 2 bestrijdingsmiddelen aangetroffen in concentraties boven de norm. Bentazon overschrijdt in 2 filters (4%) de norm en glyfosaat in 3 filters (5%).</p> <p>Omdat het grondwaterlichaam niet ontoereikend is voor bestrijdingsmiddelen wordt belasting als "belangrijk" beoordeeld.</p> <p>Belasting van grondwaterlichamen met nitraat.</p> <p>De gemiddelde nitraatconcentratie in het grondwater ligt beneden de 50 mg/l en het percentage meetpunten beneden 50 mg NO<sub>3</sub>/l (86%) is in orde. Concentraties dalen niet. Nieuw mestbeleid op grond van het 5e Nitraat Actieprogramma zal dit naar verwachting niet veranderen. Een aanscherping van de werking van drijfmest op zandgrond zou teniet gedaan kunnen worden door de aanvoer en toepassing van gebiedsvreemde (verwerkte) mest. De belasting met N wordt ingeschat als 'belangrijk'.</p>	Belangrijk

## Toelichting:

De belangrijkste belasting is afkomstig van gewasbeschermingsmiddelen en nitraat van bemesting. Deze belasting is lokaal van invloed op oppervlaktewaterlichamen en grondwaterwinningen (regionale testen).

Lokaal komen puntbronnen voor met een verspreidingsrisico (de zogenaamde spoedlocaties) en daarnaast komen er puntbronnen voor in de omgeving van kwetsbare objecten (opgenomen in de Signaleringslijst) waarvan onduidelijk in hoeverre ze risico opleveren voor het grondwater. Puntbronnen kunnen leiden tot lokale verspreiding van verontreinigingen in het grondwater. Daarmee kunnen ze van invloed zijn op de chemische toestand van het grondwater, in het bijzonder in relatie tot lokaal voorkomende kwetsbare objecten als oppervlaktewaterlichamen, grondwaterwinningen, zwemplassen en natura2000 gebieden (regionale testen).

## 3. Status, doelen en toestand

De toestand van het grondwater wordt beoordeeld conform het 'protocol voor toestand- en trendbeoordeling van grondwaterlichamen KRW'. Drie testen hebben een algemeen karakter en worden uitgevoerd voor het gehele grondwaterlichaam: waterbalans, intrusies en chemische toestand. Drie andere testen worden voor specifieke aandachtsgebieden uitgevoerd: drinkwater, oppervlaktewater en terrestrische ecosystemen. Voor deze gebieden is het oordeel gebaseerd op gebiedspecifieke criteria en is ook een risicobeoordeling opgenomen.

Voor de beoordeling van de chemische toestand gelden de drempelwaarden in het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water.

Testen voor het gehele waterlichaam	Toestand 2009	Toestand 2010-2015	Prognose toestand 2021
Waterbalans (grondwatervoorraad + trends stijghoogten)	■	■	■
Intrusies (kwantiteit + kwaliteit)	■	■	■
Chemische toestand	■	■	■

Regionale testen	Toestand 2009	Toestand 2010-2015	Prognose toestand 2021
Grondwaterafhankelijke oppervlaktewaterlichamen (kwantiteit + kwaliteit)		■	■
Grondwaterafhankelijke terrestrische ecosystemen (kwantiteit + kwaliteit)	■	■	■
Drinkwater		■	■

Legenda: ■ groen = goed, ■ rood = ontoereikend, leeg = geen gegevens

\*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel of is een oordeel samengesteld uit één of meer beheerdersoordelen.

In de ontwerp-factsheets die ter inzage liggen staat in de kolom "Toestand 2015" de meest recent bekende toestand.

## Motivering kwaliteit:

### Oordeel oppervlaktewater:

De doelen in 33 oppervlaktewaterlichamen worden niet gehaald door lokaal een te hoge stikstof en/of fosfaatconcentratie in het ondiep toestromende grondwater. Hiervan liggen er 22 in Overijssel, 10 in Gelderland en 1 in Drenthe. Vermindering van de stikstof- en fosfaatconcentratie kan alleen worden bereikt door generieke mestmaatregelen. Naar verwachting zullen door de maatregelen uit het "5e Actieprogramma nitraat" de stikstof- en fosfaatconcentratie niet in alle oppervlaktewaterlichamen voldoende zijn gedaald.

### Oordeel drinkwater:

Twee grondwaterwinningen namelijk Zutphen-Vierakker (Gelderland) en Manderveen(Overijssel) verkeren in de slechte toestand. Vanwege het aantreffen van verontreinigingen is de zuivering sinds 2000 aangepast.



### Motivering kwantiteit:

Oordeel oppervlaktewater:

De doelen in 22 voornamelijk Overijsselse oppervlaktewaterlichamen worden niet gehaald door onvoldoende toestromend grondwater met onvoldoende stroming van het oppervlaktewater als gevolg. In een groot aantal van die oppervlaktewateren is het overigens de vraag of de gewenste stroming wel realiseerbaar is. De komende planperiode wordt bekeken of het type niet gewijzigd moet worden in "slootbeek" of "moerasbeek" met een lagere gewenste stroming.

Oordeel terrestrische ecosystemen:



In 29 Natura2000 gebieden is sprake van een te lage grondwaterstand eventueel in combinatie met onvoldoende kwel. Hiervan liggen er 16 in Overijssel, 7 in Gelderland en 6 in Drenthe. De oorzaken zijn uitgebreid beschreven in de PAS gebiedsanalyses.

Bij de beoordeling van de toestand van de grondwaterlichamen in het eerste SGBP is de juridische keuze gemaakt om niet een referentiesituatie te kiezen van voor de invoering van de KRW, zijnde het jaar 2000. De hydrologische situatie is sinds 2000 niet verslechterd. De toestand voor grondwaterafhankelijke terrestrische ecosystemen (kwantiteit en kwaliteit) was daardoor goed.

Thans is de keuze gemaakt om de beleidsopgave vastgelegd in de beheerplannen Natura 2000 als uitgangspunt te nemen. Het voor SGBP gekozen referentieniveau is daarmee de gewenste hydrologische situatie voor het per gebied omschreven natuurdoel (instandhoudings- en uitbreidingsdoelstellingen). Vergeleken met dit referentieniveau is de toestand van de grondwaterafhankelijke terrestrische ecosystemen (kwantiteit + kwaliteit) veelal niet goed. Veel gebieden zijn immers verdroogd. Dat geeft dus nu het oordeel ontoereikend voor deze gebieden.

Dit verschil in referentieniveau verklaart de verschillen in de beoordeling van de toestand van grondwaterlichamen voor grondwaterafhankelijke terrestrische ecosystemen bij SGBP 1 (groen) en SGBP 2 (rood). Er is geen sprake van een verdere achteruitgang.


Beoordeling toestand waterlichaam	Toestand 2009	Toestand 2010-2015
Totaaloordeel (op basis van de 3 testen voor het hele waterlichaam)		

Legenda:  groen = goed,  rood = ontoereikend, leeg = geen gegevens

\*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel of is een oordeel samengesteld uit één of meer beheerdersoordelen.

In de ontwerp-factsheets die ter inzage liggen staat in de kolom "Toestand 2015" de meest recent bekende toestand.

### Beoordeling trends grondwaterkwaliteit \*

Is er sprake van een significant stijgende trend van concentraties van verontreinigende stoffen?	ja	
--	----	---

\* dit is niet van invloed op het eindoordeel

### Motivering chemische trendanalyse:

De trend analyse voor anorganische parameters is op basis van het verschil tussen twee meetjaren uitgevoerd, conform het protocol.

Er zijn geen aanwijzingen dat de negatieve trend voor arseen op 25 meter veroorzaakt wordt door menselijk handelen. Nieuwe monitoringsrondes zullen aanvullende informatie opleveren.

## 4. Maatregelen

Hier worden de maatregelen opgesomd die specifiek zijn voor het waterlichaam. Deze maatregelen vormen een aanvulling op de generieke maatregelen die zijn beschreven in het stroomgebiedbeheerplan.

Bij de maatregelen uit de plannen van 2009 is de status aangegeven. Ook andere maatregelen die tot 2015 worden uitgevoerd kunnen worden vermeld.

De nieuwe maatregelen zijn opgedeeld naar periode van uitvoering (2016 - 2021 en na 2021). Verder is aangegeven wanneer een maatregel uitsluitend is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

De vermelde voortgang per maatregel betreft gegevens die begin 2014 zijn bijgewerkt t/m 31 december 2013.

### Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Aanvullende stimuleringsmaatregelen bij kwetsbare winningen in Overijssel, op basis van gebiedsdossi	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> geven van voorlichting	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b> In uitvoering: 1	<b>Motivering:</b> Een deel van de te nemen maatregelen is structureel van aard en kent dus geen eindtermijn
<b>Toelichting:</b>	Op basis van de gegevens in de gebiedsdossiers voor kwetsbare winningen worden maatregelen vastgesteld en uitgevoerd, uiteenlopend van aanvullende voorlichting tot inzetten middelen gericht op vermindering gebruik mest en bestrijdingsmiddelen (maatwerk per winning)

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Aanvullende stimuleringsmaatregelen bij kwetsbare winningen, onderdeel uitmakend van opstellen gebied	<b>Omvang:</b> 2 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> geven van voorlichting	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Drenthe	
<b>Voortgang:</b> In uitvoering: 1 Uitgevoerd: 1	<b>Motivering:</b> concept uitvoeringsprogramma opgesteld vastgestelde gebiedsdossiers
<b>Toelichting:</b>	Uiteenlopend van aanvullende voorlichting tot inzetten middelen gericht op vermindering gebruik mest en bestrijdingsmiddelen (maatwerk per winning) Motivatie: uitvoering conform planning

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdroging in N2000 sense of urgency gebied Rijnstrangen	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Gelderland	
<b>Voortgang:</b> In uitvoering: 1	<b>Motivering:</b>
<b>Toelichting:</b>	Het betreft een sense-of-urgency gebied, waarvan (verdrogings)maatregelen maximaal voor 2015 worden uitgevoerd.

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Aamsveen	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b> Planvoorbereiding: 1	<b>Motivering:</b>
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Bargerveen	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b>	
<b>Voortgang:</b> stuks	<b>Motivering:</b>

In uitvoering: 1	planvoorbereiding gestart
<b>Toelichting:</b>	met sense of urgency Motivatie: Vanwege onduidelijk financiering en vraagstuk rond grondverwerving nog niet in uitvoering

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Bergvennen	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Planvoorbereiding: 1			
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Boddenbroek	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Planvoorbereiding: 1			
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Boetelerveld	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Uitgevoerd: 1			
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Dinkelland	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Planvoorbereiding: 1			
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Drents Friese Wold	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>			
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
In uitvoering: 1		planvoorbereiding gestart	
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency Motivatie: 1e fase volgens planning afgerond, 2e fase in voorbereiding		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Dwingelderveld	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>			
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
In uitvoering: 1		Uitvoering nagenoeg gereed	
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency Motivatie: uitvoering conform planning		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Engbertsdijkvenen	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Rijk X		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	

Planvoorbereiding: 1	
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Haaksbergerveen en Buurserzand	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b> <b>stuks</b> Planvoorbereiding: 1	<b>Motivering:</b>
<b>Toelichting:</b>	met sense of urgency

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Landgoederen Oldenzaal	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b> <b>stuks</b> Planvoorbereiding: 1	<b>Motivering:</b>
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Lemselermaten	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b> <b>stuks</b> Planvoorbereiding: 1	<b>Motivering:</b>
<b>Toelichting:</b>	met sense of urgency

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Springendal en Mosbeek	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b> <b>stuks</b> Planvoorbereiding: 1	<b>Motivering:</b>
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Vecht-Regge (Beerzerveld en Eerderbroek)	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b> <b>stuks</b> Planvoorbereiding: 1	<b>Motivering:</b>
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Volther- en Agelerbroek	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b> <b>stuks</b> Planvoorbereiding: 1	<b>Motivering:</b>
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Anti-verdrogingsmaatregelen Wierdense Veld	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige inrichtingsmaatregelen	

<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>
Planvoorbereiding:	1	
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Witteveen	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Planvoorbereiding:	1		
<b>Toelichting:</b>	zonder sense of urgency		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Herprioritering bodemsanering. Nader Onderzoek + sanering GWBG, onderdeel uitmakend van opstellen ge	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
In uitvoering:	1	Opgenomen in concept uitvoeringsprogramma	
<b>Toelichting:</b>	Geclusterde maatregel (typering winning) Motivatie: uitvoering conform planning		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Herprioritering bodemsanering. Nader Onderzoek + sanering GWBG	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Uitgevoerd:	1	Voor kwetsbare winningen en zwemwateren	
<b>Toelichting:</b>	Geclusterde maatregel (typering winning). Vaststellen of sanering nodig is voor kwetsbare, overige winningen, zwemwater en natuur.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Monitoring en evaluatie grondwaterkwaliteit	<b>Omvang:</b>	16 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>			
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Uitgevoerd:	16		
<b>Toelichting:</b>	Bij 16 kwetsbare winningen waar in de toekomst mogelijk problemen ontstaan met betrekking tot diffuse verontreinigingen wordt een intensieve grondwatermonitoring en evaluatie uitgevoerd. Doel is te onderbouwen of voor deze winningen maatregelen moeten worden uitgewerkt.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Onderzoek verontreinigde bodemlocaties	<b>Omvang:</b>	13 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Uitgevoerd:	13		
<b>Toelichting:</b>	Het betreft onderzoek in de 70-jaarzones van duurzaam te behouden openbare drinkwaterwinningen, zoals beschreven in het Waterplan. Het gaat om ongeveer 13 gebiedsonderzoeken.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Opstellen gebiedsdossiers met risico-analyse grondwaterwinning Dinxperlo en Haarlo/Olde Eibergen	<b>Omvang:</b>	2 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		

<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland	
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>
Uitgevoerd: 2		
<b>Toelichting:</b>	<p>De gebiedsdossiers dienen ervoor om inzicht te krijgen in de factoren die ten grondslag liggen aan de bestrijdingsmiddelen- en/of nitraatproblematiek bij deze winningen, en om maatregelen te ontwikkelen die effectief zijn voor de verbetering van de grondwaterkwaliteit. De gebiedsdossiers omvatten ook de uitkomsten van hydrologisch onderzoek</p> <p>In de eerste tranche zijn in totaal 5 gebiedsdossiers opgesteld van de meest kwetsbare winningen. In de 2e tranche zijn ook gebiedsdossiers opgesteld van de 20 kwetsbare winningen en in de 3e tranche van de 15 minder kwetsbare winningen. De gebiedsdossiers van de 3e tranche worden in februari/maart 2014 bestuurlijk vastgesteld.</p>	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Reduceren winning De Pol, Doetichem	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	aanpassen / verplaatsen grondwaterwinning	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)	
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>
In uitvoering: 1		
<b>Toelichting:</b>	Door de reductie kan naar verwachting een aantal grondwaterverontreinigingen in Gaanderen buiten het intrekgebied van de drinkwaterwinning gehouden worden.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Risico-analyse puntbronnen GWB-gebieden, onderdeel uitmakend van opstellen gebiedsdossiers en uitvoer	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe	
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>
In uitvoering: 1		Opgenomen in concept uitvoeringsprogramma
<b>Toelichting:</b>	Geclusterde maatregel (typering winning) Motivatie: uitvoering conform planning	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Risico-analyse puntbronnen GWB-gebieden	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel	
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>
In uitvoering: 1		
<b>Toelichting:</b>	Geclusterde maatregel (typering winning); Aansluitend op het onderzoek dat is aangekondigd in de Omgevingsvisie Ov erijssel wordt, als onderdeel van het opstellen van de gebiedsdossiers voor de kwetsbare winningen nader onderzocht in hoeverre puntbronnen een bedreiging vormen voor de drinkwaterkwaliteit. Onderzoek is in afrondende fase (mrt 2013)	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Sanering puntbronnen grondwaterbeschermingsgebieden	<b>Omvang:</b> 13 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland	
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>
Uitgevoerd: 13		

<b>Toelichting:</b>	<p>In vervolg op onderzoek worden eventueel geconstateerde verontreinigingen in de 70-jaarzones gesaneerd. Het betreft mogelijk ongeveer 13 beschermingsgebieden. Saneringen kunnen doorlopen in de volgende planperiode.</p> <p>Uit onderzoek is gebleken dat in 11 van de 13 gebieden geen maatregelen nodig zijn. Op 1 locatie (Van Heek) is meerjarige monitoring nodig (uitvoering door Vitens). Voor de andere locatie (De Pol) is in 2013 in overleg met Vitens de aanpak bepaald. De provincie neemt de maatregelen die noodzakelijk zijn om de risico's van de verontreiniging weg te nemen. Vitens draagt zorg voor aanpassing van de winning naar een Niet-Operationele Reserve (NOR). Op het moment dat de NOR van De Pol ingezet wordt, draagt Vitens zorg voor de uitvoering van de maatregelen bij de winning (interceptiemaatregel en monitoring).</p> <p>De actie die voortkomt uit deze maatregel is geborgd. Daarmee kan gesteld worden dat deze maatregel is afgerond.</p>
---------------------	--

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Sluiting winning Vierakker in Zutphen	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	aanpassen / verplaatsen grondwaterwinning		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)		
<b>Voortgang:</b>	<b>stuks</b>	<b>Motivering:</b>	
Gefaseerd:	1	Vanwege in het Bestuursakkoord Water afgesproken spreiding van investeringen is de sluiting verschoven naar 2016	
<b>Toelichting:</b>	Betreft stedelijke winning die in de planperiode gesloten wordt omdat kwalitatieve bescherming op termijn niet kosteneffectief is.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Anti-verdrogingsmaatregelen Landgoederen Brummen (Natura2000)	<b>Omvang:</b>	** ) ha
<b>SGBP omschrijving:</b>	GGOR maatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>			
<b>Voortgang:</b>	<b>ha</b>	<b>Motivering:</b>	
Planvoorbereiding:	1		
<b>Toelichting:</b>	**) in totaal 1 ha voor het beheergebied waterbeheerder.		

## Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Aanpak bestrijdingsmiddelen langs spoor	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> verminderen emissie verkeer / scheepvaart	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Drenthe	
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b> Bestrijdingsmiddelengebruik langs spoor, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen).	

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Aanpak puntbronnen	<b>Omvang:</b> 7 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Drenthe	
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b> Aanpak puntbronnen, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Leggeloo, Valtherbos/Noordbargeres, Kruidhaars, Havelterberg, Ruinerwold, Dalen).	

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Actualiseren meetprogramma gewasbeschermingsmiddelen	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b> Vitens (Gld)	
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b> Actualiseren meetprogramma gewasbeschermingsmiddelen nav nieuwe gewasbeschermingsmiddelen zoals glyfosaat.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Calamiteitenafhandeling	<b>Omvang:</b> 15 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> overige instrumentele maatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Gelderland	
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b> Afstemming calamiteitenafhandeling met de Veiligheidsregio voor zover daar nog geen afspraken over gemaakt zijn in alle grondwaterbeschermingsgebieden.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Evaluatie monitoring waterkwaliteit	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b> Vitens (Gld)	
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b> Optimaliseren en evalueren van de resultaten van de monitoring van specifieke problemen waterkwaliteit.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Extra aandacht voor rioleringstelsels in beschermingsgebieden	<b>Omvang:</b> 4 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> herstellen lekkende riolen	
<b>Initiatiefnemer:</b> Gelderse gemeenten	
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b> Situatie rioleringstelsel in beeld houden. Gemeenten verzoeken bij eventuele lekkage voorrang te geven aan grondwaterbeschermingsgebieden.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Feitendossier	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b> uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b> Provincie Drenthe	
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b> Nadere risicoanalyse winningen menselijke consumptie (eigen winningen en industriële winningen).	

<b>Oorspronkelijke naam:</b> Feitendossiers	<b>Omvang:</b> 1 stuks
---	------------------------



<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Bezien of het opstellen van feitedossiers een goede vorm van bescherming is van grondwaterwinningen voor menselijke consumptie (bedrijven en eigen winningen) en zo ja deze opstellen.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Gebiedsgericht Grondwater Beheer.	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Verkennen GGB, conform Uitvoeringsprogramma (Valtherbos/Noordbargeres).	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Gebiedsgesprekken met externe partners	<b>Omvang:</b> 15 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	geven van voorlichting	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Jaarlijks worden gebiedsgesprekken gehouden met gemeente, waterbedrijf en provincie Gelderland over alle grondwaterbeschermingsgebieden. Onderwerpen kunnen zijn: voortgang van maatregelen, toezicht en handhaving en bedreigende ruimtelijke ontwikkelingen.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Gemeentelijk gewasbeschermingsmiddelen beleid.	<b>Omvang:</b> 4 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Gemeentelijk gewasbeschermingsmiddelen beleid stad (Beilen, Valtherbos/Noordbargeres, Havelterberg, Dalen).	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Inname bestrijdingsmiddelen	<b>Omvang:</b> 7 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Bezemen door de middenkast, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Leggeloo, Valtherbos/Noordbargeres, Kruidhaars, Havelterberg, Ruinerwold, Dalen).	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Inventarisatie riool en eventueel herstel.	<b>Omvang:</b> 5 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige brongerichte maatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Risico's rioolstelsel, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Valtherbos/Noordbargeres, Havelterberg, Dalen).	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Monitoring chloride	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Monitoring chloride ivm onderzoek naar wegeenzout.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Monitoring gewasbeschermingsmiddelen	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)	

<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b>	Monitoring gebruik gewasbeschermingsmiddelen gemeenten.

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Onderzoek gebruik gewasbeschermingsmiddelen en mest	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Onderzoek mogelijkheden aanpassen gebruik gewasbeschermingsmiddelen en mest.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Onderzoek risico's wateraanvoerplannen	<b>Omvang:</b>	6 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	onderzoek risico's ("nieuwe stoffen") wateraanvoerplannen, conform Uitvoeringsprogramma		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Onderzoek vermindering bemesting	<b>Omvang:</b>	6 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie nutriënten landbouw		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Onderzoeken mogelijkheden bovenwettelijke maatregelen om bemesting van agrarische percelen te verminderen ivm hoge concentraties sulfaat/hoge hardheid.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Onderzoek winning Lochem	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Onderzoek of de winning gesloten of opnieuw ingericht / verplaatst moet worden.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Overleg Prorail over verminderen emissie spoorwegen	<b>Omvang:</b>	3 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige instrumentele maatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Overleg Prorail over gebruik gewasbeschermingsmiddelen en afvoer regenwater spoorwegen.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Overleg RWS over verminderen emissie verkeer	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige instrumentele maatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Overleg RWS over gebruik gewasbeschermingsmiddelen en afvoer regenwater wegen.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Project Haarlose Veld	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie nutriënten landbouw		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Bij pompstation Haarlo zijn maatregelen gecontracteerd met regionale partijen om actief de grondwaterkwaliteit te verbeteren.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Schoonebeekerdiep	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		

<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b>	Bronnenonderzoek nutriënten stroomgebied.

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Schoonebeekerdiep	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie nutriënten landbouw		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Afhankelijk van de uitkomsten van bronnenonderzoek inzetten op DAW maatregel Schoonebeekerdiep.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Sluiting winning Vierakker in Zutphen	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	aanpassen / verplaatsen grondwaterwinning		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Betreft stedelijke winning die in de planperiode gesloten wordt omdat kwalitatieve bescherming op termijn niet kosteneffectief is.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Spoodlocaties	<b>Omvang:</b>	44 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Volgen van saneringen van zelfstandige spoodlocaties met verspreidingsrisico's (onder regie bevoegd gezag WBB).		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Stimulering duurzame landbouw.	<b>Omvang:</b>	7 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Landbouwproject, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Leggeloo, Valtherbos/Noordbargeres, Kruidhaars, Havelterberg, Ruinerwold, Dalen).		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Verminderen belasting nitraat	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie nutriënten landbouw		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Verminderen nitraat dmv monitoren, verdiepen en/of verplaatsen van winning.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	<b>Omvang:</b>	6 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Vitens (Gld)		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	Verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw dmv monitoring en voorlichting.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Vledder Aa	<b>Omvang:</b>	1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige inrichtingsmaatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	pakket aan N2000 maatregelen		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Voorkoming van vervuiling bij calamiteiten op hoofdwegen	<b>Omvang:</b> 1 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie verkeer / scheepvaart	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Fysieke maatregelen ter voorkoming van vervuiling bij calamiteiten op hoofdwegen.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Voorlichting gewasbeschermingsmiddelen	<b>Omvang:</b> 3 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	geven van voorlichting	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	Verminderen van emissie bestrijdingsmiddelen in de stad dmv voorlichting.	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Voortzetting landbouwproject	<b>Omvang:</b> 5 stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie nutriënten landbouw	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	voortzetting landbouwproject tbv verminderen emissie nutriënten en bestrijdingsmiddelen, conform Uitvoeringsprogramma	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Aanmelding STORL	<b>Omvang:</b> **) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	**) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. inzameling van oude bestrijdingsmiddelen, conform Uitvoeringsprogramma	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Aanpak puntbronnen	<b>Omvang:</b> **) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	**) in totaal 5 stuks voor meerdere waterlichamen. onderzoek risico puntbronnen minder kwetsbare winningen, conform Uitvoeringsprogramma	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Bestemmingsplannen op orde	<b>Omvang:</b> **) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige instrumentele maatregelen	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	**) in totaal 20 stuks voor meerdere waterlichamen. Voorkantsturing ruimtelijke bescherming, conform Uitvoeringsprogramma	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Bestrijdingsmiddelengebruik langs het spoor	<b>Omvang:</b> **) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie verkeer / scheepvaart	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel	
<b>Andere richtlijn:</b>		
<b>Toelichting:</b>	**) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. beperking bestrijdingsmiddelengebruik langs spoor, conform Uitvoeringsprogramma	

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Bewustwording gebruik bestrijdingsmiddelen	<b>Omvang:</b> **) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	geven van voorlichting	
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe	

<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren bewustwordingsprojecten (landbouw/ loonwerk, gemeenten, bedrijven, particulieren).

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Databank monitoringsgegevens	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek naar de mogelijkheid voor het opzetten van een databank met monitoringsgegevens van de waterkwaliteit van bedrijven die grondwater onttrekken voor menselijke consumptie.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Drinkwaterbelang in calamiteitenplannen	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige instrumentele maatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. Drinkwaterbelang opnemen in calamiteitenplannen, conform Uitvoeringsprogramma		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Duurzame landbouw	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie nutriënten landbouw		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Stimuleren van duurzame landbouw uitgaande van de kringloopgedacht		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Intensivering monitoring	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige instrumentele maatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Intensivering monitoring nutriënten		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Lijst winningen menselijke consumptie	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Actualiseren van de lijst met winningen voor menselijke consumptie. Mogelijk staan hier nog bedrijven op die niet meer onttrekken voor menselijke consumptie.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Lijst winningen menselijke consumptie	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Actualiseren van de lijst met winningen voor menselijke consumptie. Mogelijk staan hier nog bedrijven op die niet meer onttrekken voor menselijke consumptie.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Onderzoek afstromend weg- en bluswater	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie verkeer / scheepvaart		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		

<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. onderzoek risico's afstromend wegwater en aanwezigheid voorzieningen, conform Uitvoeringsprogramma

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Risico's riolering en afkoppelen in vGRP	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige brongerichte maatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. drinkwaterbescherming meenemen in vGRP, conform Uitvoeringsprogramma		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Signaleringslijst	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Gelderland		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeken en beoordelen van de daadwerkelijke risico's voor kwetsbare objecten van verdachte bodemverontreinigingslocaties op de signaleringslijst.		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Signaleringslijst	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeken en beoordelen van de daadwerkelijke risico's van verdachte bodemverontreinigingslocaties op de Signaleringslijst		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Signaleringslijst	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeken of verdachte bodemverontreinigingslocaties op de Signaleringslijst nadere actie behoeven t.b.v. bescherming van de KRW-beschermingsgebieden		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Spoodlocaties	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	uitvoeren onderzoek		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoering spoodlocaties in het kader van het "Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoodlocaties".		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Spoodlocaties	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoering spoodlocaties in het kader van het "Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoodlocaties".		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Strategie bestrijdingsmiddelen	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		

<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Drenthe
<b>Andere richtlijn:</b>	
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Bepalen strategie vermindering risico's van gebruik op OW en GW

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Verbetering handhaving en vergunningverlening	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	overige instrumentele maatregelen		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren aanbevelingen VHT, conform Uitvoeringsprogramma		

<b>Oorspronkelijke naam:</b>	Voorlichtingscampagne	<b>Omvang:</b>	***) stuks
<b>SGBP omschrijving:</b>	geven van voorlichting		
<b>Initiatiefnemer:</b>	Provincie Overijssel		
<b>Andere richtlijn:</b>			
<b>Toelichting:</b>	***) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. Voorlichting over grondwaterbescherming, conform Uitvoeringsprogramma		

## 5. Toepassing uitzonderingen

De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motivatie dient hier te worden gegeven.

### Fasering van doelbereik tot na 2021

Fasering is aan de orde voor de indicatoren uit de 6 tests waarvoor bij onderdeel 3 de prognose voor 'toestand 2021' niet gelijk is aan "goed".

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Interactie met oppervlaktewater
Onevenredig kostbaar	Interactie met oppervlaktewater, Interactie met terrestrische ecosystemen, Invloed op het oppervlaktewater
Technisch onhaalbaar	Interactie met terrestrische ecosystemen

## Motivering per motiveringsgrond

### Natuurlijke omstandigheden

Oppervlaktewater (kwantiteit):

In een aantal oppervlaktewaterlichamen is gewenste stroming mogelijk geringer dan vanuit het watertype naar voren komt. In de komende planperiode wordt dan ook nader bekeken in hoeverre het type niet moet worden gewijzigd in een "moerasbeek" met een van Nature lagere stroming. Vooralsnog worden er dan ook geen maatregelen voorgesteld die de stroming doen toenemen.

### Onevenredig kostbaar

Oppervlaktewater (kwaliteit):

Voor dit grondwaterlichaam is bemesting door de landbouw de belangrijkste bron van nutriënten, die het bereiken van de doelen nog niet mogelijk maakt. Hoewel het generieke mestbeleid significant bijdraagt aan doelrealisatie is het voor het bereiken van de doelen in 2021 naar verwachting niet voldoende. Zo zal de opeenhoping van fosfaat geleidelijk afnemen. Het doel is om in 2015 evenwichtsbemesting te bereiken maar pas op lange termijn zal daarmee de fosfaatverzadigingstoestand van de bodem verminderen. Nog zwaardere inzet leidt echter tot disproportionele kosten voor de landbouwsector, zoals is vastgesteld in de politieke besluitvorming van de Actieprogramma's in het kader van de Nitraatrichtlijn.

Oppervlaktewater (kwantiteit):

Maatregelen om de stroming te herstellen zijn slechts beperkt mogelijk. Herstel op het niveau van het gehele watersysteem is veelal niet mogelijk vanwege conflicten met andere functies. Dat zou tot onherstelbare schade leiden bij die functies vanwege de vernatting.

Terrestrische ecosystemen:

De verdrogingopgave en de aanpak maken deel uit van het beheerplan Natura2000. In de komende planperiode worden maatregelen uitgevoerd om de achteruitgang te voorkomen. In de volgende planperiode komen maatregelen voor herstel en uitbreiding aan bod. De onderbouwing staat in de diverse beheerplannen Natura2000. De financiering is in belangrijke mate afhankelijk van het rijk. Ten aanzien van de inzet van PAS middelen zijn landelijke afspraken gemaakt.

### Technisch onhaalbaar

Terrestrische ecosystemen:

Een deel van de noodzakelijke maatregelen kan alleen gerealiseerd worden als gronden zijn verworven. Het beleid is dat verwerven alleen op vrijwillige basis plaatsvindt. Mocht verwerven niet lukken binnen de planperiode dan worden maatregelen uitgesteld.

## Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

## Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

*Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.*

## Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

*Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.*